

ת"פ 41203/10/15 - מדינת ישראל נגד גבריאלי יוסיבוק, מרים יוסיבוק, ג.י. (יוסיבוק) יהלומים בע"מ

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 41203-10-15 מדינת ישראל נ' יוסיבוק ואח'
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופטת לימור מרגולין-יחידי
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	1. גבריאלי יוסיבוק 2. מרים יוסיבוק 3. ג.י. (יוסיבוק) יהלומים בע"מ

החלטה

לבית המשפט הוגשה בקשה להפרדת כתב האישום בעניינם של נאשמים 1 ו- 2 בשל היותם בני זוג נשואים, וזאת מכוח הוראות סעיף 88 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982, ביחד עם הוראת סעיף 3 לפקודת הראיות [נוסח משולב], תשל"א - 1971.

כתב האישום כולל שני אישומים: הראשון, עניינו עבירות הלבנת הון של עשיית פעולות ברכוש במטרה להתחמק מדיווח המיוחסות לכל הנאשמים, והשני, עניינו עבירות מס ועבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד בקשר להוצאת חשבוניות כוזבות בנאשמת 3, כשהעבירות מיוחסות לכל הנאשמים, ובחברה נוספת בבעלות הנאשם 1, מיוחסת העבירה לנאשם 1 בלבד. כתב האישום הוגש כנגד שלושה נאשמים: נאשמת 3, חברה לסחר ביהלומים, נאשם 1, הבעלים והמנהל היחיד בנאשמת 3, ונאשמת 2, רעייתו של נאשם 1, שעבדה בנאשמת 3 בתקופה הרלבנטית.

כל הנאשמים מיוצגים על ידי אותם סנגורים, הוצהר כי אין ניגוד עניינים בין הנאשמים או מי מהם, הנאשמים מסרו תשובה מפורטת משותפת לאישום, כשכפירתם, לרבות העובדות בהן הודו, זהה.

בקשתם של נאשמים 1 - 2 מושתתת על היותם בני זוג ועל הקביעה כי במשפט פלילי אין בני זוג כשרים להעיד זה לחובת זה. לטענת ב"כ הנאשמים, הותרת כתב האישום המשותף, תגרום לעיוות דין ופגיעה בהגנת הנאשמים, בעצם הצבתם במצב בלתי אפשרי ביחסיהם הזוגיים והמשפחתיים, עד כדי פירוק התא המשפחתי הכולל ילדים קטינים. בהקשר למורכבות המשפחתית נטענו טענות לפני המותב הקודם, בפרוטוקול חסוי, והן הועמדו בהסכמה לעיוני. עוד נטען כי בשל העובדה שכתה"א מייחס לנאשמים ביצוע פעולות בצוותא, ללא הפרדה בין הנאשמים ותוך ייחוס מעשי האחד לרעהו, לא ניתן יהיה להפריד בין דברי אחד הנאשמים ביחס אליו עצמו לבין השלכת אותם דברים על הנאשם האחר, כך

שבחירת מי מהנאשמים להעיד להגנתו, תוביל בהכרח לכך שיעיד לחובת בן זוגו, באופן שישים לאל את תכלית האיסור בחוק או יביא להחלטה בלית ברירה של ויתור על הזכות להעיד. עוד נטען שבשל ייחוס כל העובדות והעבירות במשותף, ביהמ"ש ייחשף בעל כורחו למסה קריטית של ראיות לא קבילות, תוך עקיפת הוראות החוק ותוך גרימת קיפוח קונקרטי להגנת כל אחד מהנאשמים, באופן שמצדיק ואף מחייב הפרדה בין הנאשמים.

המאשימה מתנגדת לבקשה, עומדת על כך שצירוף הנאשמים מלכתחילה עומד בהוראות החוק, ומדגישה כי לא בוססה טענה של עיוות דין המצדיקה הפרדת הנאשמים בכלל, ובאיזון עם האינטרסים של צדק מהותי וניהול יעיל ותקין של ההליך בפרט. בכל הנוגע לטענות לפגיעה בתא המשפחתי, נטען כי לא פורטה בכל דרך אותה פגיעה קונקרטית נטענת, כשעל פני הדברים לאור העובדה שאין בין נאשמים 1 ו- 2 ניגוד אינטרסים, לאור ייצוגם במשותף וקו ההגנה המשותף, ולאור העובדה שבחקירות לא נמסרו גרסאות מפלילות זה את זה, כשנאשמת 2 שתקה ונאשם 1 התייחס בחקירתו לעצמו ולא אל נאשמת 2, לא קיימות אינדיקציות לאותה פגיעה נטענת. בנוסף דוחה המאשימה את הטענה שניהול ההליך במתכונתו הנוכחית יחשוף את ביהמ"ש למסה קריטית של ראיות פסולות.

דין והכרעה

עיון בבקשה, מעלה שאין בה הטלת ספק בהצדקה העקרונית לכלול את הנאשמים בכתב אישום אחד מבחינה תכנית, בהיותם צד לסדרת מעשי עבירה המהווים פרשה אחת. מעבר לצורך אצוין שצירוף הנאשמים בתיק שלפניי נעשה כדין ובהתאם לכללים המקובלים (ע"פ 866/95 סוסן נ' מדינת ישראל).

ודוק, העקרונות בדבר צירוף נאשמים נכונים ותקפים, גם מקום שבין הנאשמים קרבת משפחה מדרגה ראשונה, כדברי ביהמ"ש העליון בנושא אב ובן: **"כך בדרך כלל, וכך גם כאשר הנאשמים אותם מבקשים לצרף ולהאשים בכתב אישום אחד הינם הורה וילדו"** (בג"צ 4451/04 קסטוריאנו נ' כב' השו' כוחן). זאת, כמובן, בכפוף לכך שביהמ"ש אינו מגיע למסקנה שהגנת מי מהנאשמים תקופח בשל הצירוף ויגרם להם עיוות דין (עניין סוסן לעיל).

אשר לפגיעה בהגנה ולטענה לעיוות הדין, על נאשמים, בני זוג, המבקשים את הפרדתם זה מזה מחמת קיפוח הגנתם, להניח תשתית ראייתית ממשית וקונקרטית לעיוות דין שיגרם להם אם ימשך הדיון בכתב האישום המצורף במאוחד (ת.פ. 8256-05-11 **מדינת ישראל נ' קדץ**).

לאחר שבחנתי את הטענות בהתאם להלכה הפסוקה, הגעתי למסקנה שלא הונחה תשתית ראייתית המצדיקה את הפרדת הנאשמים בשל קשרי הנישואין בין הנאשמים, על בסיס הטעמים והנימוקים המשפטיים והעובדתיים שטענו.

בבואי להכריע בבקשה אני נדרשת לאזן בין שיקולי הצדק המהותי הכללי ויעילות הדיון לבין טענות לקיפוח ההגנה ועיוות הדין ביחס לנאשמים. מובן שככל שעיוות הדין הוא ברור וממשי, הרי שהמסקנה המתבקשת היא הפרדת הנאשמים.

בהתייחס לשיקולים הציבוריים הכלליים של פגיעה בצדק המהותי ויעילות הדיון, העקרונות ידועים ומוכרים. די לציין

שבניהול משפט כפול, כשהמהלך אינו נדרש, יש פוטנציאל להכרעות וממצאים סותרים שלא לצורך, שעלולים לפגוע בצדק המהותי, ובנוסף יש פגיעה בניהול התקין והיעיל של ההליך, הכבדה על העדים, סרבול והשקעת זמן שיפוטי יקר. עוד הוזכרה בהלכה הפסוקה החשיבות שבבחינה כוללת אחת המאפשרת ראיית חלקו ומעורבותו של כל נאשם במעשים בכללותם. יישום העקרונות על ההליך שלפניי, מוביל למסקנה שדומה שכל הפגיעות הללו עתידות להתרחש אם יופרדו הנאשמים, ינתנו שתי הכרעות ביחס לאותו עניין ממש, ויתנהל הליך כפול ממושך, הכולל שמיעת עשרות עדים.

אשר לחשיפת ביהמ"ש לראיות לא קבילות, כידוע מוחזק ביהמ"ש כגורם מקצועי שידע להתעלם מראיה שאינה קבילה ביחס למי מהנאשמים, וזאת כל עוד אין מדובר במסה קריטית של ראיות בלתי קבילות, שאז אף אם ביהמ"ש משוכנע כי יוכל לבצע את ההפרדה, נקבע בהלכה הפסוקה שאין מקום להותרת ההכרעה בהליך בפניו, ויש הצדקה לתוצאה החריגה של העברת הדיון או של הפרדת הנאשמים (ע"פ 6752/97 פרידן נ' מדינת ישראל). בהליך שלפניי, בהתחשב בכך שהוצהר שאין ניגוד עניינים בין הנאשמים, הובהר שהם לא הפלילו זה את זה, כל הנאשמים מיוצגים על ידי אותם סנגורים וקו הגנתם משותף, לא הונחה תשתית ראייתית ממשית וקונקרטית לטענה בדבר חשיפת ביהמ"ש למסה קריטית של ראיות בלתי קבילות, במידה כזאת שלא ראוי שביהמ"ש יכריע בעניין שני הנאשמים, או באופן שביהמ"ש לא יוכל לבצע את ההפרדה הראייתית בין הנאשמים. מובהר בהקשר זה כי מתגובת המאשימה עולה בבירור כי היא מודעת למגבלות הדיון, מתעתדת להפקיד עליהן, ולא תבקש בחקירותיהם הנגדיות של הנאשמים לבסס על ידי האחד ראיות בעניינו של האחר, וחזקה על צוות ההגנה, שיקפיד הקפד היטב על מגבלות אלה. בכך, נבדלת ההליך הצפוי בפניי, מהסיטואציה שנידונה בע"פ 228/87 כרמי נ' מדינת ישראל, שם הבת נחקרה ביחס לאביה ונעשה שימוש גם בדבריה לחובתו.

לא מצאתי גם שיש חשש ממשי, שמבחינה משפטית יידרש ביהמ"ש לייחס את עדותו של אחד הנאשמים לרעהו, מכוח שילוב בין תורת האורגנים לבין אחריות מנהל - אחריות נגזרת. די בהקשר זה במעמדם השונה של נאשמים 1 ו- 2 בנאשמת 3, כמו גם בעובדה שכתב האישום אינו מייחס לנאשמים בשר ודם אחריות מנהלים, אלא אחריות ישירה בלבד, והדברים הוצהרו והובהרו בתגובת המאשימה, כדי להפיג את החשש מפני תוצאה משפטית דוגמת זו שתוארה בבקשה.

אשר לפגיעה הנטענת בתא המשפחתי, למורכבות הזוגית והמשפחתית שהוצגה, ולטענה כי המציאות של כתב אישום משותף עלולה לגרור את אחד הנאשמים או שניהם לוותר על זכותם להעיד כדי לא לפגוע באחר, מקובלת עליי עמדת המאשימה בהקשר זה כי הנסיבות הכלליות כשלעצמן אינן מצביעות על סיכון מסוג זה, שיש לו דרגת ממשות קונקרטית, וזאת בשל הנתונים שפורטו לעיל, ביחס להתנהלות הנאשמים בחקירות, העדר ניגוד עניינים הייצוג המשותף וקו ההגנה המשותף. במצב דברים זה, על הנאשמים להניח נתונים אישיים או אחרים נוספים, ואכן הם טענו לסיטואציה מיוחדת שפורטה בפרוטוקול החסוי. לא מצאתי במפורט בפרוטוקול החסוי, כשאני משקללת את הטענה החסויה במכלול הטענות, ועורכת את האיזון בין האינטרסים של הנאשמים לבין אינטרס הכלל, כי מדובר בטענה שמצדיקה תוצאה של הפרדת הנאשמים וניהול שני משפטים, לבטח לא בשלב הזה של ההליך. לא למותר לציין שככל שבמהלך פרשת התביעה יובאו ראיות ביחס לאותו נושא חסוי, שבעקבותיהן יחולו שינויים מהותיים בדרך ניהול ההגנה מצד הנאשמים או מי מהם, ניתן יהיה לפנות לביהמ"ש במידת הצורך בבקשות מתאימות.

לפיכך, העתירה להפרדת הנאשמים נדחת.

המזכירות תשלח את ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ז' חשוון תשע"ז, 08 נובמבר 2016, בהעדר
הצדדים.